

Geld maakt niet gelukkig, ook niet als je Turk bent

Geschreven door Armand Sag
dinsdag 19 november 2013

Al weken is er een discussie over de cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Warempel blijkt bijna zeven op de tien Nederlandse Turken te lijden aan eenzaamheid waarvan bijna één op de vier zelfs ['ernstig eenzaam' is](#). Lang zocht ik naar een mogelijke oplossing en nam hierbij de vele opiniestukken van romanschrijver Özcan Akyol (Volkskrant, 09/10/13), promovendus Zihni Özdil (

[GeenStijl, 02/11/13](#)

) en academicus Sinan Çankaya (

[WijBlijvenHier, 09/10/13](#)

) voor lief.

Het antwoord vond ik pas na het bijwonen van een conferentie aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam op 1 november jongstleden van HOTIAD (een vereniging van Turks-Nederlandse zakenmannen) en een organisatie genaamd 'Turkish Dutch Leadership Society'. Laatstgenoemde bleek een soort veredeld koffiehuis voor 'broertjes van', geleid door het broertje van Tweede Kamer-lid Tunahan Kuzu, Kemal Kuzu. Afijn, de opzet van de avond was simpel: er waren enkele Turks-Nederlandse zakenmannen uitgenodigd en zij moesten de eveneens Turks-Nederlandse studenten motiveren tijdens een conferentie die toepasselijk 'Business meets students' genaamd was. Al meteen viel op dat de gastsprekers ofwel gebrekkig Nederlands spraken (en dus in het Turks wilden spreken) of juist gebrekkig Turks spraken en juist in het Nederlands wilden spreken. Toch was er één groot overeenkomst tussen alle sprekers.

Allen hadden namelijk oppervlakkige verhalen over hun succes en hamerden op het belang van geld. Het meest interessante was echter dat tegen het eind van de avond geitenkaasfabrikant Şerif Aktürk ineens als antwoord op de vraag wat hij de studenten zou willen aanraden, meldde dat "ze geen onzinnige opleidingen zoals geografie of historie moesten volgen als ze succesvol wilden zijn in hun leven". Hij vond dat google earth en wikipedia deze beroepen geheel overbodig hadden gemaakt. Frappant genoeg schaarde de andere zakenmannen zich achter hem. Vooral het zwijgen van Corendon-eigenaar Atilay Uslu, nota bene de broer van een promovenda geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam, sprak boekdelen. Maar de familie Uslu is geen uitzondering; binnen de Turkse gemeenschap wordt er neerbuigend gedaan over alle opleidingen waar geen bakken met geld te verdienen is. Cijfers laten zien dat ruim 70% van de Turkse studenten in Nederland één van de volgende opleidingen studeren: Recht, Economie of Accountancy. Want alleen dan heb je status binnen de Turkse gemeenschap.

Dat ze daarna inderdaad ongelukkig worden, lijkt me niet verrassend want (inkopper pur sang!) geld maakt inderdaad niet gelukkig. Mensen die als voorbeeldfunctie zouden moeten fungeren, spraken tijdens de conferentie ronduit over hun goedgevulde portemonnee, luxe bak, grote villa, mooie vriendin c.q. vrouw en/of hun geld. Toen werd gevraagd wat hun persoonlijk doel was – in alle onschuld dacht ik toen aan filantroop Bill Gates die miljoenen weggeeft aan goede doelen – spraken ze over hun volgende 'targets' ter uitbreidingen van hun zaken om nog meer geld te verdienen. Ruimte voor hobby's en vrijwilligerswerk was er niet, iets wat eerder ook al door European Values Studies

Geld maakt niet gelukkig, ook niet als je Turk bent

Geschreven door Armand Sag
dinsdag 19 november 2013

werd aangetoond:

[slechts 5% van de](#)

[Turken](#)

doet wel eens

vrijwilligerswerk tegenover 45% van de Nederlanders. Het verschil is immens. De hele dag werken en dan thuis jouw geld tellen, lijkt me inderdaad niet iets wat bevorderend is voor een sociale omgeving en inderdaad eenzaamheid in de hand werkt. Özcan Akyol beschreef zijn vader in zijn debuutroman EUS al als een man die leefde voor geld en elke cent probeerde in te pikken, zelfs van zijn 8-jarige zoon. Ik zie het al allemaal voor me: achter gesloten deuren duiken Turken massaal als een moderne Dagobert Duck in hun geld. Maar toch lijkt dit de realiteit. Ook tijdens de conferentie, waar Tweede Kamer-lid Selçuk Öztürk (PvdA) en de Turkse consul aanwezig waren, kreeg Şerif Aktürk een daverend applaus voor zijn uitspraken. Ook TDLS, die op zijn site beweert “Turkse leiders op te leiden”, vond achteraf gezien bij navraag de uitspraken volkomen juist. Şerif Aktürk en HOTIAD vonden het zelfs nog nodig om critici de mond te snoeren middels een scheldtirade toen door enkele deelnemers beleefd gevraagd werd waarom hij vond dat historici overbodig waren. Aktürk (en zijn HOTIAD) weet klaarblijkelijk niet dat historici leren een causaal verband te leggen tussen oorzaak en gevolg waardoor ze uiterst geschikt zijn voor bestuurlijke functies c.q. de politiek. Juist daarom hebben Koning Willem-Alexander, Minister-President Mark Rutte, oud-Premier Jan-Peter Balkenende en D66-fractievoorzitter Alexander Pechtold (kunst-)geschiedenis gestudeerd.

En inderdaad is het pijnlijk duidelijk waar de Turks-Nederlandse burgemeesters, academici, journalisten, filosofen, historici en andere intellectuelen uithangen: ze zijn er namelijk (bijna) niet. Dat terwijl de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap dit veel beter doet met een Aboutaleb, Najib Amhali en Laïla Abid. Met bijna

[20.000 ondernemingen](#)

doen de Turken het economisch gezien zeker niet slecht in Nederland (of daarbuiten met de Turk Muhtar Kent die nu CEO van Coca-Cola is), maar daar blijft het bij. De ondernemers geven geen studiebeurzen weg aan, doen niks aan vrijwilligerswerk, doneren geen geld aan goede doelen maar richten zich uitsluitend op het verdienen van meer en meer geld. Iets wat uiteraard zorgt dat de bijna 60.000 Turks-Nederlandse werknemers bij die 20.000 ondernemingen, dood- en doodongelukkig zijn.

Aan deze groep workaholics heb je veel als de economie in een dip zit – en volgens de laatste cijfers hebben de Turks-Nederlandse ondernemers de laatste jaren ontzettend veel bijgedragen aan het herstel van de Nederlandse economie. Echter, het is zo langzamerhand wel tijd dat de Turkse gemeenschap leert dat geld niet het antwoord op alle vragen is. Zolang Turken dat niet leren, zullen ze echt geluk nooit kennen en dus eenzaam blijven.